

MINISTERUL FINANTELOR

Nr. 395 799/2026

APROB

Nicușor - Daniel DAN
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DE ACORD

Ilie - Gavril BOLOJAN
PRIM-MINISTRU

MEMORANDUM

De la: Alexandru NAZARE, Ministrul Finanțelor

Mihai JURCA, Șeful Cămarilor Prim-ministrului

Avizat: Radu - Dinel MIRUȚĂ, Viceprim-ministru, Ministrul Apărării Naționale

Marian - Cătălin PREDOIU, Viceprim-ministru, Ministrul Afacerilor Interne

Radu - Dinel MIRUȚĂ, Ministrul Transporturilor și Infrastructurii, Interimar

Răzvan IONESCU, Prim-adjunct al directorului Serviciului Român de Informații

Gabriel VLASE, Directorul Serviciului de Informații Externe

Lucian Silvan PAHONȚU, Directorul Serviciului de Protecție și Pază

Ionel Sorin BĂLAN, Directorul Serviciului de Telecomunicații Speciale

Marian - Cătălin PREDOIU, Ministrul Justiției, Interimar

Temă: aprobarea semnării Acordului de împrumut (Instrumentul "Acțiunea pentru securitatea Europei" -SAFE) dintre Comisia Europeană și România de către ministrul finanțelor

Elemente de Context

Având în vedere faptul că războiul de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia asupra securității europene și mondiale constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană (UE), Consiliul European, reamintind Declarația de la Versailles din 11 martie 2022 și Busola strategică pentru securitate și apărare aprobată la 21 martie 2022, a subliniat faptul că Europa trebuie să-și întărească suveranitatea, să-și asume o

mai mare responsabilitate pentru propria sa apărare și să fie mai bine pregătită să acționeze și să facă față în mod autonom provocărilor și amenințărilor imediate și viitoare.

În cadrul Consiliului European, toate statele membre s-au angajat să își consolideze gradul general de pregătire pentru apărare, să reducă dependențele strategice, să abordeze deficitele în materie de capabilități critice și să consolideze, în consecință, baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) în întreaga Uniune, astfel încât să fie în măsură să furnizeze mai bine echipamente în cantitățile și ritmul accelerat necesare.

În acest context, la nivelul UE a fost adoptat Regulamentul (UE) 2025/1.106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare (denumit în continuare Regulamentul SAFE).

Acesta este un instrument de urgență temporar prin care UE poate acorda statelor membre asistență financiară sub formă de împrumuturi pentru a le permite să realizeze investițiile publice urgente și majore în baza industrială și tehnologică de apărare europeană.

Potrivit Regulamentului SAFE, achizițiile publice în comun pot include și contracte existente care îndeplinesc condițiile stabilite. De asemenea, achizițiile realizate individual de un stat membru pot fi eligibile dacă contractul a fost semnat până la 30 mai 2026 și dacă statul a întreprins demersuri pentru extinderea participării altor state eligibile.

În cadrul SAFE, UE pune la dispoziția statelor membre 150 mld. EUR sub formă de împrumuturi cu dobândă competitivă, pentru investiții în domeniul apărării, ceea ce le va permite să achiziționeze capabilități de apărare în domeniile prioritare identificate de Consiliul European.

În sesiunea CSAT din 30 aprilie 2025 s-a discutat și aprobat, printre altele, creșterea capacității de apărare a României prin accesarea unor sume în cadrul SAFE.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2025, cu modificările și completările ulterioare, au fost reglementate măsurile de punere în aplicare la nivel național a Regulamentului (UE) 2025/1.106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare, ce au inclus constituirea unui grup de lucru interinstituțional, condus de șeful Cancelariei Prim-Ministrului, în vederea accesării și implementării instrumentului de finanțare SAFE. Atribuțiile, funcționarea și componența nominală ale Grupului de lucru interinstituțional au fost stabilite de către Prim-Ministru, prin Decizia nr. 524/2025.

Ca urmare a exprimării interesului privind accesarea de sume în cadrul instrumentului, transmis de statele membre la solicitarea CE, suma alocată României a fost de cca. 16,68 mld. EUR, fiind a doua cea mai mare alocare în cadrul instrumentului (după Polonia).

Elemente specifice legate de împrumut

Potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2025, la data de 28 noiembrie 2025, România, prin Cancelaria Prim-ministrului, a transmis CE cererea de asistență financiară în cadrul Instrumentului SAFE, însoțită, potrivit Regulamentului, de Planul de investiții al României pentru industria europeană de apărare, elaborat de autoritățile române implicate, astfel cum a fost aprobat de către CSAT.

Urmare evaluării cererii de asistență financiară transmisă de România, CE a constatat că aceasta îndeplinește condițiile din Regulament și astfel, la data de 11 februarie 2026, a fost adoptată Decizia de punere în aplicare (UE) 2026/368 a Consiliului privind punerea la dispoziția

României a asistenței financiare în temeiul Regulamentului (UE) 2025/1.106 (denumită în continuare Decizia de punere în aplicare).

Conform Deciziei de punere în aplicare, CE pune la dispoziția României un împrumut în valoare de 16.680.055.394 EUR, din care o prefinanțare de 2.502.008.309,10 EUR. Potrivit Regulamentului SAFE, între CE și România se va încheia un acord de împrumut, precum și un acord operațional. Acordul de împrumut stabilește în principal perioada de disponibilitate și condițiile detaliate ale împrumutului, iar prin Acordul operațional se stabilește relația dintre implementarea planului și împrumutul acordat. Semnarea și aprobarea acordului de împrumut se va realiza cu respectarea cadrului legislativ privind datoria publică. Acordul operațional va fi de asemenea semnat, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2025, de către Ministerul Finanțelor (MF).

Împrumutul va fi angajat în numele și în contul statului prin MF, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare, în scopul finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale. Conform Strategiei de administrare a datoriei publice pentru perioada 2025-2027, MF urmărește continuarea parteneriatului cu instituțiile financiare internaționale, precum și cu UE pentru a beneficia de termenii și condițiile avantajoase oferite de aceste instituții, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale.

În perioada februarie - aprilie 2026, direcțiile de specialitate ale CE au organizat consultări cu statele membre pentru clarificarea textului standard al Acordului de împrumut și respectiv al Acordului operațional.

Potrivit Regulamentului SAFE și astfel cum se prevede și în proiectul Acordului de împrumut transmis de CE (Anexa nr. 1 la prezentul), sumele acestuia vor fi disponibilizate în Tranșe, în baza îndeplinirii de partea română a unor jaloane asociate achizițiilor/proiectelor care fac obiectul finanțării în cadrul împrumutului, propuse de partea română prin Planul de investiții al României menționat mai sus. Conform Regulamentului SAFE, perioada de disponibilitate a sumelor împrumutului este până la 31 decembrie 2030.

Totodată, astfel cum este prevăzut în Decizia de punere în aplicare a Consiliului, precum și în textul Acordului de împrumut, CE va disponibiliza o prefinanțare de 15% din împrumut (cca. 2,5 mld. EUR), după intrarea în vigoare a Acordului. Prefinanțarea va fi dedusă procentual din valoarea Tranșelor care vor fi disponibilizate ulterior din împrumut, până la compensarea în totalitate a acesteia, respectiv până la 31 decembrie 2028, conform mecanismului prevăzut în Acordul de împrumut. Pe parcursul consultărilor tehnice s-a propus CE, printre altele, extinderea acestui termen până la data limită de disponibilizare a împrumutului, respectiv 31 decembrie 2030 similar Mecanismului de Redresare și Reziliență. Cu toate acestea, CE a subliniat ca în stabilirea termenului respectiv s-a avut în vedere o politică de accelerare a procesului de compensare a prefinanțării.

Conform elementelor prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2025, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor va asigura gestionarea fondurilor acordate României în cadrul Instrumentului; Cancelaria Prim-Ministrului va asigura supervizarea generală a Planului; Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Telecomunicații Speciale, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Pază, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și Administrația Națională a Penitenciarelor vor asigura realizarea proiectelor/achizițiilor propuse prin Planul de investiții al României pentru industria europeană de apărare și vor avea responsabilitatea îndeplinirii jaloanelor, care stau la baza disponibilizării sumelor împrumutului. Rolul și atribuțiile specifice acestor entități sunt stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2025, cu modificările și completările ulterioare.

Jaloanele asociate fiecărei tranșe, graficul orientativ al disponibilizării tranșelor, valoarea estimativă a acestora, documentele/evidențele necesare justificării îndeplinirii jaloanelor, precum și orice alte elemente specifice legate de acestea vor fi prevăzute în Acordul operațional la care se face referire mai sus. Conform prevederilor Regulamentului SAFE și ale Acordului de împrumut, tragerile se pot efectua de 2 ori pe an.

Totodată, potrivit mecanismului bugetar aferent instrumentului SAFE, astfel cum este prevăzut în OUG nr. 62/2025 cu modificările și completările ulterioare, creditele bugetare și de angajament aferente achizițiilor în cadrul Planului vor fi evidențiate în clasificția bugetară, la un titlu distinct de cheltuieli bugetare. Repartizarea fondurilor acordate României în cadrul SAFE către instituțiile cu rol de implementare menționate mai sus, se va realiza prin hotărâre de Guvern, care va fi inițiată de MF în termen de 30 de zile de la aprobarea acordului de împrumut prin act normativ cu forță de lege. După aprobarea acordului de împrumut și respectiv a hotărârii Guvernului menționată, MF va încheia cu aceste instituții și cu Cancelaria Prim-Ministrului, după caz, acorduri subsidiare prin care se stabilesc drepturile și obligațiile părților în implementarea Planului, în aplicarea acordului de împrumut și a acordului operațional, implicit în ceea ce privește îndeplinirea jaloanelor și pregătirii documentelor /evidențelor solicitate de CE în scopul justificării îndeplinirii acestora.

Fiecare tranșă din împrumut, inclusiv prefinanțarea, va avea o maturitate de 45 de ani de la data disponibilizării acesteia, din care o perioadă de grație de 10 ani și rambursare în rate de capital egale pe perioada rămasă până la maturitate. Conform prevederilor Acordului de împrumut, statele membre au posibilitatea de a opta și pentru rambursare anticipată, în condițiile stabilite de CE.

Împrumutul SAFE va fi acordat la costurile suportate de CE pentru împrumuturile atrase, în vederea constituirii fondurilor necesare disponibilizării sumelor în cadrul acestui instrument, calculate conform Metodologiei pentru alocarea costurilor, conform Deciziei de punere în aplicare (UE, Euratom) 2024/1974 de stabilire a cadrului pentru alocarea costurilor legate de operațiunile de împrumut și de gestionare a datoriei în cadrul strategiei de finanțare diversificate.

Costurile în cauză vor cuprinde: costul de finanțare, care rezultă din dobânzi și din alte taxe pe care CE trebuie să le plătească pentru diferitele instrumente emise pentru finanțarea tranșelor; costuri de administrare a lichidității, care reprezintă costurile suportate ca urmare a sumelor deținute temporar în conturile de lichiditate ca rezerve pentru acoperirea plăților viitoare și costurile serviciilor pentru cheltuielile de regie aferente creării și menținerii capacității tehnice și operaționale de punere în aplicare a unei strategii de finanțare diversificată.

Împrumuturile acordate de UE reprezintă o sursă de finanțare avantajoasă pentru România, în comparație cu alte instrumente disponibile pe piața de capital. Prin aceste mecanisme, finanțarea este obținută în condiții favorabile datorită ratingului ridicat al UE și capacității sale de a atrage fonduri la costuri reduse de pe piețele internaționale. Acest avantaj se reflectă în dobânzi mai mici pentru statele membre, inclusiv pentru România, comparativ cu randamentele la care statul s-ar putea împrumuta individual prin emisiuni de obligațiuni pe piețele financiare.

Prefinanțarea și tragerile în cadrul împrumutului vor fi efectuate de MF conform prevederilor Acordului de împrumut, într-un cont în euro deschis la BNR. Sumele vor fi utilizate ulterior de MF pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări, pe măsura efectuării cheltuielilor bugetare pentru proiectele cuprinse în Plan, respectiv a îndeplinirii jaloanelor asociate acestora de către instituțiile cu rol în implementare.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea costurilor de finanțare, a costurilor de administrare a lichidității, a costurilor serviciilor pentru cheltuielile de regie și a altor costuri aferente împrumutului se asigură, conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvern, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice guvernamentale.

Textul Acordului de împrumut, astfel cum a fost transmis de CE, urmare consultărilor cu statele membre, este standard și reflectă prevederile Deciziei și ale Regulamentelor UE relevante aplicabile¹. Acesta este aplicabil în mod similar tuturor statelor membre.

Textul standard al acordului de împrumut recent definitivat de CE, va fi adaptat cu elementele specifice României și totodată conform elementelor tehnice, prezentate mai sus. Ca urmare, eventualele clarificări/actualizări care ar putea interveni asupra textului Acordului de împrumut la nivelul CE și/sau pe parcursul discuțiilor dintre CE și partea română cu privire la acesta, nu vor conduce la modificări de fond. Din partea României, la procesul de definitivare a textului acordului de împrumut care va fi semnat de partea română, participă reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, precum și, dacă va fi necesar, ai Cancelariei Prim-ministrului.

Totodată, în paralel cu acordul de împrumut, partea română, prin MF, va încheia cu CE și Acordul operațional la care se face referire mai sus. Acordul operațional este un document tehnic, specific acestui tip de împrumut, similar Mecanismului de Redresare și Reziliență. Acesta se referă în principal la elemente tehnice privind colaborarea cu CE în procesul de monitorizare a implementării măsurilor, precum și la mecanisme de evaluare a progresului implementării. Astfel cum se menționează mai sus, Acordul operațional va include graficul orientativ al Tranșelor în cadrul împrumutului, jaloanele aferente fiecărei Tranșe, documentele și evidențele necesare pentru justificarea îndeplinirii jaloanelor, precum și elementele de raportare privind stadiul implementării, toate acestea urmând a fi concretizate în Anexele la Acord. Potrivit Regulamentului SAFE și Acordului de împrumut, statul membru justifică cererea de plată în vederea tragerii sumelor împrumutului furnizând dovezi ale progresului înregistrat în îndeplinirea planului. Textul standard al Acordului operațional este în curs de clarificare la nivel CE. De asemenea sunt în curs de elaborare de către autoritățile române Anexele la acesta. Definitivarea textului Acordului Operațional ce urmează a fi încheiat de partea română se va realiza în colaborare cu Cancelaria Prim-ministrului și cu instituțiile cu rol în implementare, după caz. Acordul operațional va fi aplicat și va produce efecte urmare aprobării Acordului de împrumut conform legislației în vigoare.

Având în vedere necesitatea parcurgerii etapelor interne în regim de urgență, pentru a permite semnarea acordului de împrumut în cel mai scurt timp și implicit asigurarea intrării în vigoare a acestuia și a posibilității disponibilizării prefinanțării de 15% din împrumut, conform calendarului convenit cu CE și luând în considerare faptul că Acordul de împrumut ce va fi semnat nu va conține diferențe substanțiale de fond față de forma anexată, în temeiul prevederilor alin. 5 al pct. 4.1 a, b) 3 din Normele Metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, propunem semnarea acestuia.

Față de cele de mai sus, supunem spre aprobare:

- semnarea Acordului de împrumut (Instrumentul "Acțiunea pentru securitatea Europei"-SAFE) dintre CE și România, în valoare de 16.680.055.394 EUR de către ministrul finanțelor.

După semnare, Acordul de împrumut va fi aprobat conform legislației privind datoria publică, prin lege.

¹ cum ar fi Regulamentul 2025/1.106, Regulamentul Financiar, etc